

MINDSZENTI LAP

Előfizetési ár:

Egész évre	4 korona
Fél évre	2 korona
Negyed évre	1 korona

Vegyres tartalmu hetilap. Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth Lajos-utca 9. sz., hová a lapot érintő megkeresések intézendők.

Hirdetéseket

és nyílt-téri közleményeket a kiadóhivatal jutányos ár mellett közöl.

A protekció.

Hazánk termékeny talajában terebélyes fává nőtt egy középkori cseméte: a protekció.

A régi világban, a „sötét“ ó- és a kereszténység „babonás“ középkorban egy protektor létezett: a kutyabőr. Az a szerencsés halandó, aki elmondhatta magáról, hogy nemes ember, az eoipso született bíró, diplomata, törvényhozó és hadvezér volt, akár volt meg ezen állások betöltésére nála a képesség, akár nem. Meg volt nála a legfőbb kellék, a mindenható protektor: a nemesi levél, mely predesztinálta akár az ország első méltóságára, sőt ha kellett, a fejedelmi székbe is.

S az a legbámulatosabb s mégis a legtermészetesebb az egész dologban, hogy amidőn a felvilágosodás s a humanizmus romba döntötték a régi nemesi világot, nagy vívmányait, kiváltságait kiterjesztve mindenkire, tehát behozva az egyenlőséget s fogyatékoságait, hibáit kiküszöbölték: az emberiség maga mintegy kézzel-lábbal dolgozva, ismét felállította a régi kasztrendszert, az „egyenlő“, a törvény, az ember és Isten előtt egyenlő ember maga emelt válaszfalat önmaga és testvérei között.

S ha még az észtehetség vagy a végzett munka lettek volna azok a fogalmak, melyek az osztályozás alapját képezték, talán megbocsátható lett volna a tévedés, akkor is csak talán, mert éppen az ész és a műveltség az az erő, mely az egyenlőség és testvériség fogalmát legjobban átérti, átérzi s a tudomány az, melynek az áldásait egyaránt élvezzi a szegény napszámos és a biborban született főúr.

De midőn nem ez képezi azt a válaszfalat, mely talán jobban elszigeteli az emberiség egyes osztályait egymástól, mint a középkori nemesi kutyabőr, midőn a válaszfalat csak az képezi, hogy kinek milyen protektorokat ajándékozott a vaksors, vagy szerzett a tőke hatalma; ez olyan jelensége korunknak, melyet elítélni kötelességünk s mentenünk nem szabad.

Mindenfelé hódít a jelszó: méltányolni kell a munkás fáradozását, kinek-kinek meg kell élnie az általa végzett tisztességes munka után s ime mégis mit látunk?

Az a fiú, akinek már elemista korában azt mondja a tanítója, hogy van esze, tehetsége, tanuljon, menjen tovább, lesz jövője s az emberiségre nézve is hasznosabb munkát fog végezni, mint amugy — az a fiú anyagi áldozatok s hosszú, testet sorvasztó

munka után megszerzi a modern kutyabőrt, — a diplomát — melynek alapján munkás, hasznos tagja lehetne a társadalomnak, ha volna valakije, akinek a befolyása utat nyitna neki, a kinek a jóakarata révén megszerezhetné azt a fixpontot, melyről aztán lépésről-lépésre haladva, végigmászva a hivatalnok-létra minden fokán, talán elérhetné, talán megvalósíthatná azt amit maga elé célul kitűzött, talán megközelíthetné ifjúkora ábrándjait.

De erről szó sem lehet, hiszen olyan sok a tanult ember, hogy az intelligencia csak a saját gyermekeinek óhajt s akar helyet szorítani s örülhet, ha ezt megteheti, nemhogy holmi névtelen parvenüt emelhetne sorai közé. S így az, dacára ragyogó tudásának, munkaszeretetének, ha élni akar, garasért kénytelen olyan munkát végezni, melyben elveszti szelleme friss rugékonyságát, amely megöli benne a törekvés isteni szikráját s oda vezeti a méltán elégedetlenek táborába.

Éppen nem irigyelhető tehát nálunk a tanult ember helyzete. Az az egyszerű földmives, aki nem tud egyebet, mint csak kaszálni, kapálni, ha ajánlkozik ott, ahol munka van, elég protektor a két erős karja, nem kell magát megaláznia, kap munkát s munkája után kenyeret, addig a tanult embernél nem elég a munkaképesség, a szorgalom, neki boldog, boldogtalan, de különösen fölebbvalóinak jóindulatát meg kell nyernie, ha élni akar s előre igyekszik haladni, sőt a legtöbb esetben még az alkalom is el van előle zárva, hogy munkaképességét bemutathassa. Ellenben, akinek hathatós pártfogói vannak, annak gyöngy az élete. Az, ha gyöngye is a képesítése, „gyakorlatból“ tudja a szükséges dolgokat, annak „praxisa“ s méltánylandó „alkalmazkodó“ képessége van.

Ezért van az, hogy az életben lépten-nyomon találkozunk olyan alakokkal, akik akár a nagybácsi frakkjába, akár a feleségük szoknyájába kapaszkodva vergődtek zöld ágra, a hiányzó tehetséget a misera plebs előtt pöffeszkedésükkel, fenhéjázásukkal igyekeznek pótolni, göggel, lenézéssel iparkodnak annak hiányát eltakarni.

Sajnos, de a helyzet ilyen. Pedig ha valahol az értelmiségnél kellene a tehetségnek érvényesülnie, mert csakis azoktól várhatjuk gyatra társadalmi és közgazdasági viszonyaink rendezését, akik már az élet iskolájában gondolkodni és tenni megtanulván, hivatva vannak arra, hogy az általános jóllét és boldoguláshoz vezető utat megtalálják.

Cigányok.

Ki ne tudná, hogy a vásárhelyi sétatéren Béla cigány muzsikál? És ugyan ki ne ismerné a híres párisi fogadót, amelyben fényes urak, asszonyságok közt szomoruan szól a magyar nóta? . . . Léhák, mulatók, könnyelműek, rövid életűek ezek az éjszákzó barna bohémek. Jósziúiek, becsületesek, hálások is. Rokonszenvesek, kedvesek és mindenkéül nepszerűek.

Megütközést keltett legutóbb, hogy tiltakozni kezdenek a kávéházak hirdetőtábláin szereplő „cigány“ elnevezés ellen. Hogyan? Már a cigány is, aki pedig annyi szép napot látott a régi vigadó, kedélyes Magyarországon, már az is megtagadja az elszegényedett magyar uri világot, amely mai napig sem tud meglenni fülbemészó, talpcsiklandó muzsikája nélkül?

Ne csodálkozzunk. Más az oka ennek. Gondoljunk a személy- és vagyonsbiztonságot minduntalan veszélyeztető vad hordákra, a melyek időközönként, pusztító sáskahad módjára, egész vidékeket ellepnek. Hát bizony ilyen átkozott sőpredékkel senki sem kíván együtt nevezetni, atyafiságot föntartani vagy föltüntetni. Mi most éppen ezen visszataszítóan rut nomádcsoportokat vesszük tollunk hegyére, miután a kóborcigányok ügye s ezzel a cigánykérdés rendezése, hazai viszonyaink egyik ősrégi tengeri kígyója ismét fölütötte fejét, megint napirenden van. Ankétek és talán bankétek is folynak a fogas kérdés körül s mialatt a szaktanácskozmányok, javaslatok, tervek, hozzászólások és észrevételek egymást érik vármegyénként, valamint a különböző gazdasági egyesületekben, a sátorozó solompárok a legvakmerőbb büntetteket követik el nap, nap után. Nagyváradon a napokban két rablógyilkos cigányt akasztanak föl. Éppen ott, ahol ezek tavaly végrehajtották büntettüket, az idei pünkösdvasárnapon három cigány újabb rablógyilkosságot követett el. Ezekre tehát fajrokonaik halálos ítélete csöppet sem volt elrettentő hatással.

Csakugyan ideje volna, hogy ez a lehetetlen kérdés valahogy mégis rendeztessék. Mindnyájan emlékezünk, mily nemes ambícióval és mennyi jobb sorsra érdemes idealizmussal kezelte a kósza nép letelepítését az imént elhunyt József főherceg. Még a nyelvüket is megtanulta. Kárba vezett témérdek fáradozása. De legalább beigazolta, hogy gazdasági életünk közveszélyes heréit szép szóval sem nem érdemes, sem nem lehet ártalmatlanokká tenni. Szigorú intézkedések kellenek ide, még pedig nemcsak papiroson.

Annyi statutumunk és rendeletünk van már, amely időközönként és ötletszerűleg foglalkozik a kérdéssel megyénként, ország-részenként, vagy az egész országra is kiható

célzattal, de az eredmény a roppant nehéz problémával szemben igazán alig valami. Nem használ ezeknek a csavargó atyafiaknak sem a toloncozás, sem a kóter, sem a börtön, sőt még a kegyetlen farkasguzs sem, de még a kötél sem.

Azt mondja mostanában az országos magyar gazdasági egyesület, hogy fölirattal fordul a kormányhoz. Nagyon szép, igen derék. Bár valami praktikus megoldást is tudna a derék egyesület ajánlani. Fölirat és leirat, átírat és hátírat és körírat számtalan volt már ebben a kérdésben. Csak gyakorlati megoldás az nincs, nem tud megszületni. Helyesen mondja az egyesület, hogy a vándorlást korlátozni kell, meg kell szigorítani. Erre nézve igen okos terve van Sopron-megyének. Egyszerű, világos, könnyű és ami fő — nagyon jó. Tiltsák el a kóborcigányok lótarását. Minden ok nélkül, csupán mert vándorcigányok. Akiknél lovat talál a hatóság, vegye el tőlük, őket pedig büntetésül zárja el rövid időre. Ki ne látta itt a nagy praktikus értéket? Ha a cigányoknak tilos a lótarás, tetemesen megnehezül és megapad a lókötés, s ngyszólván lehetlenné válik a rablás, mert nincs mód a gyors menekülésre.

Hányszor szaporítja a törvényszékek teendőjét a Sárköziek, Lakatosok, Kolompárok és kóborcigány arisztokraták familiájának bünkrónikája. A tárgyaló terem megtelik tolvajokkal, rablókval, orgazdákkal s az elnöki emelvény alja egész kirakat. Van ott lószerszám, feszítővas, ágyruha, fehérmű, balta, ezüstkanál, ráncoscsizma, melegruha és sok más korpusz delikti. A cigányok tagadnak és átkozódnak, az orgazdák mentegetőznek és hazudoznak, a kirendelt védők pedig ugyancsak kényelmetlenül feszengenek székükön, mialatt a közönség a gyakori komikus jeleneteken nagyokat derül. A cigánykérdés pedig tovább is marad a régiben. Mennyivel másként volna mindez, ha elvették tőlük a lovat, amelylyel fufangos paszszus-üzemeik révén oly sok gazságot tudnak elősegíteni.

A liberális kormányok sohasem tudták ezt a kemény diót felharapni. Talán nagymérvű korteselfoglaltságuk nem adott időt rá, hogy a kérdéssel behatóan foglalkozhassanak. Kivánjuk és reméljük, hogy a nemzeti ujjászűletés e téren is meghozza az óhajtott sikert.

—h.

Ujdonságok.

— **Pallavicini Sándor örgróf balesete.** Sajnálattal baleset érte örgróf Pallavicini Sándort, aki most külföldön tett hosszabb körutazást automobilon. Az eset részletei a következők: Az örgróf e hó 5-én, estefelé Noiretabletől két kilométernyire járt gépkocsiján, amelyen kivüle még a felesége, született Széchenyi Irma grófnő, leánya és Háger gépész ült. Az örgróf maga hajtott. Egyszerre feltűnt hátuk mögött egy másik automobil; az örgróf oldalt akart kerülni, de olyan erős fordulást csinált, hogy a gépkocsi elvágódott. Pallavicini örgróf és a soffőr a kemény országútra esett, míg a hölgyek kirepültek a mezőre s a puha talajon csak jelentéktelen sérülést szenvedtek. A gépész a fején sebesült meg. Legrosszabbul járt az örgróf, akinek balkarja összezuzódott s egész teste csupa seb lett; orrán is súlyosan megsérült. Néhány paraszt segítségért futott Noiretableba, ahová az örgróft bevittek s egyelőre a Hotel

George-ban helyezték el. Dr. Nalliére nyújtotta a sebesültnek az első segítséget. Később Villechaize gróf, a város polgármestere vonaton St.-Etiennebe vitte az örgróft, az ottani klinikára. Tegnapelőtt délután dr. Guinard megoperálta az örgróf összezuzott karját, ami több óra hosszáig tartott. Az operáció nem a legjobban sikerült, úgy hogy az örgróf neje Hochenegg bécsi tanárt oda hívatta. — Mint Bécsből újabban jelentik, Pallavicini Sándor örgróf állapotában jelentékeny javulás állott be. Hochenegg orvos-tanár ugyanis a svájci gyorsvonaton Bécsbe vitte s ott szanatóriumban helyezte el.

— **Ezüst pásztorbot.** Nagyszabásu ünnepséget rendez a róm. kath. egyházközség július hó 20-án, Bogyó Pál pápai prealatus kecskeméti apát-plébános pappá szentelésének 60-ik évfordulója alkalmából. A róm. kath. egyháztanács elhatározta, hogy a jubiláris gyémántmiséhez egy tiszta ezüst pásztorbot ajánl föl a szeretett főpapnak. A pásztorbot beszerzésére 1000 koronát szavazott meg az egyháztanács; kiválasztásával és megvételével pedig megbizta Bagi László h. polgármester, főgondnokot. Az átadásnál, a jubiláris ünnepség eme legkiemelkedőbb mozzanatánál jelen lesz a megyés püspök, gróf Csáky Károly is.

— **Vásárhelyi Pál emléke.** A Tiszaszabályozás nagyevű megteremtőjének, Vásárhelyi Pál mérnöknek emlékszobra nem-sokára díszíteni fogja Szegeden a Széchenyiteret, gróf Tisza Lajos szobrával szemben. Az emléket, melyen Vásárhelyi álló alakban van megörökítve hü munkásával, egy kubikkossal egyetemben, Mátrai Lajos szobrász-tanár mintázta s most öntik ércbe egy budapesti bronzöntőműhelyben. Az öntést egy firenzei hírneves öntőmester végzi. A leleplezési ünnep, melynek programját a Magyar Mérnök és Építész Egyesület állítja össze, ez év október havában lesz.

— **A szent hamvak.** Még a Tisza-kormány határozta el, hogy II. Rákóczi Ferencz hamvait hazahozatja Törökországból s nagy és szép pompával temetteti el a kassai dóm kriptájában, most azonban azt jelentik, hogy a hamvak hazahozatalát el kellett halasztani, mert a török kormányval való diplomáciai tárgyalások nagyon hosszúra nyultak. II. Rákóczi Ferencz hamvait alkalmasint csak 1906 szeptemberében hozzák haza.

— **Földink sikere.** Ifj. Mihály János, aranyifjúságunk előnyösen ismert tagja, a debreceni községi közigazgatási tanfolyamot jó eredménnyel elvégezte, ugyancsak a közigazgatási tanfolyamok mellett szervezett tűzoltói szaktanfolyamon is jeles eredménnyel vizsgázott. Sok szerencsét kívánunk a szép sikerhez.

— **Egyházi hir.** Lapunk mult heti számában ily cím alatt megírtuk már, hogy Thury Károly előbb mindszenti, majd vásárhelyi káplánt az egyházi hatóság Nagykőrösre helyezte át. — Thury távozásáról a Vásárhelyi Híradó most a következőket írja: A váci püspöki aulában, évenként ez időtájt szokásos káplán áthelyezések folytán parochiánk lelkészi karában is változás áll be, amenynyiben Thury Károly vácegyházmegyei áldozópap innen Nagykőrösre tétetett át. Ama rövid 17 hónap alatt, amenynyi időt Thury káplán városunkban töltött, lelkészi kötelességei odaadó teljesítése és előzékeny modorával, hiveinek osztatlan becsülését nyerte ki, a szegények és betegek benne segítő és vigasztaló atyjukra találtak. Hiveinek rajongó szeretete kíséri a körünkből távozó lelkészt.

— **Behívók a hadgyakorlatokra.** A közös hadsereg és a honvédség rendes nyári gyakorlatai már folyamatban vannak s ezeken a gyakorlatokon ezidőszerint a tényleges álmányu legénység vesz részt. Ezek a gyakorlatok előkészületei szoktak lenni az őszi nagy hadgyakorlatoknak, melyek azonban az idén aligha lesznek oly nagymérvűek, mint rendes körülmények között szoktak lenni. Az idei őszi fegyvergyakorlatokra ugyanis, mint értesülünk, a hadkiegészítő parancsnokságok sem a tartalékos, sem pedig a póttartalékos katonák behívóját meg nem küldték ki a szolgabíró-ságoknak a kézbesítés elrendelése végett. Tekintettel arra, hogy alig hat hét választ el bennünket a szeptemberi gyakorlatoktól, a behívóknak már kézbesítés alatt kellene lenniök.

— **A volt csongrádmegyei tanfelügyelő fegyelmi ügye.** Köztudomásu, hogy temérdek fegyelmi eljárás folyt Tergina Gyula dr., Csongrádmegye volt kir. tanfelügyelője ellen. A vásárhelyi óvónőképző intézetnél fölmerült egy eset alkalmából Tergina ellen szintén elrendelték a fegyelmit megelőző vizsgálatot, melyet a mult hónapban Cicatricis Lajos dr. alispán a helyszínén ejtett meg. A vizsgálat iratait a szegedi kir. ügyészségnek adták ki véleményezés végett, a kir. ügyészség véleményét most küldte le a megyéhez. Az ügyészség a további eljárást beszüntetendőnek mondja.

— **A kánikula.** A tikkasztó és perzselő hőség úgy felégette már a földszinét és az utakat, hogy az utcán a legkisebb szélből egész porfelhő kerekedik. Az ablakokat nyitva tartani nem lehet a por miatt, kint a tanyák között lesült a mező s kunkorodva várja az esőt a kukorica.

— **Megmérgezte a feleségét** A szegedi kir. ügyészséghez szenzációs tartalmu névtelen följelentés érkezett. Az anonim vádló szerint Sándor Mihályné, szentesi lakosnő a férje meg akarta mérgezni, sőt gyilkos szándékát végre is hajtotta s nem rajta mulott, hogy a kísérlet nem sikerült. A feleség-gyilkosság kísérletét Sándor a följelentés szerint szeretője biztatására követte el. A feltűnést keltő ügyben az ügyészség elrendelte a vizsgálatot.

— **Mérgezés romlott ételekkel.** Németországban az utóbbi években elég sűrűn fordulnak elő olyan esetek, hogy romlott vagy hamisított konzervek vagy egyéb élelmiszerek halálos kimenetelű mérgezéseket okoznak. Lipcsében tegnap a Röder-féle nyomdában több mint száz ember betegedett meg bizonyos ételek elfogyasztása után, amelyeket egy helyről szállítottak. A megmérgezettek közül többnek az állapota reménytelen.

— **Patkányok ellen.** Van egy növény, melynek a szagát a patkányok el nem bírják s meszsze elkerülik azt a helyet, ahol ez a növény nő, vagy véletlenül fekszik. Ez a növény: a kutyanyelvű (*Cynoglossum officinale*) mindenütt található s könnyen szereshető be. Vegyünk egy párt ebből a növényből, nyomjuk szét s dobjuk oda, ahol a patkányok tanyát ütöttek. A legrövidebb idő alatt meg fog tisztulni az egész ház ettől az undok állattól. Hogy a kutyanyelvű menyire el tudja riasztani a patkányokat, azt több ízben tapasztalhatták a hajókon, mihelyt a növényt szédörzsölték s elhintették a hajó szögleteibe, az őszes patkányok hanyatt-homlok rohantak el és inkább beleugrottak a tengerbe s ott veszttek el, semmint eltűntek volna a nekik kiálhatatlan kutyanyelvűszagot.

— **Ingyen templomi felszerelés.** A szentesi evangélikus egyházközség lelkésze által az egyházi lapokban teszi azon ajánlatot, hogy a festett öt lépcsős szószékére hátlappal, esinosan aranyozott oltárára, zöld posztóval bevont urvacsorai padokkal, fából esztergályozott keresztelő medencével — a

felépült új templom folytán — többé szükségé nem lévén, hajlandó e templomi felszereléseket egy szerényebb igényű leányegyháznak, vagy szóránynak teljesen díjtalanul átengedni, feltéve, hogy a szállítási költségeket viseli. A fenti templomi felszerelések már ma rendelkezésére állanak.

— **Végrehajtó-választás.** A Mazuch Mihály elbocsátása folytán megüresedett községi végrehajtói állásra tegnap ejtette meg a választást Tary István járási főszolgabíró elnöklésével Mindszenti község képviselőtestülete. Sok pályázó volt ugyan, de csak ketten kaptak szavazatot. Elek Ignác és Falta Gyula. A szavazatok összegezésénél kiűnt, hogy mindkettő egyenlő (14—14) szavazatot kapott. Mivel az elnök nem óhajtott döntő szavazati jogával élni, sorsot húztak, amely Elek Ignácznak kedvezett. Eszerint Elek Ignác választatott meg végrehajtóvá, kiben a község nemcsak értelmes, de buzgó és lelkiismeretes tisztviselőt nyert.

— **Doyen tanár rákszerűsége.** Február havában történt, hogy Doyen, a híres párisi sebész tanár a francia orvosegyesületben bejelentette, hogy föltalálta a rákbetegség elleni szérumot. Az orvosegyesület a dolog megvizsgálására Pierre Delbet orvostanár vezetése alatt egy öttagú bizottságot küldött ki, amely öthavi vizsgálat után elkészítette jelentését. Ez a jelentés az orvosegyesület holnapi ülésén kerül felolvasásra és nemcsoda, hogy világszerte nagy érdeklődés mutatkozik iránta.

— **A szabad-fürdés áldozata.** A zsilip lezárása által megnövekedett Kurca ismét kioltott egy életet. A 13 éves Elekes Bandi az új áldozat. Azt hitte a szerencsétlen fiúcska, hogy most sem mélyebb a víz, mint a zsilip lezárása előtt. Vidáman lubickolt a hús habok között. Egyszer csak azon vette magát észre, hogy a víz a nyakáig ér. Szeretett volna visszafelé menni, de az ár magával sodorta és a hullámok öszszecsaptak feje fölött. Ott lelte halálát, végtelen fájdalomra szerető szülőinek. Hiszszük, hogy e szomorú példán okulni fognak a szülők és megtiltják gyermekeiknek a szabad-fürdést, amelynek korlátozására egyébként fölhívjuk a hatóság figyelmét.

— **Szécsényi András boszuja.** Nem tudni mi okból, de Berkecz János szegvári lakos anynyira magára haragította Szécsényi András szegvári mezőőrt, hogy mikor tegnapelőtt kunyhója előtt elhaladt, a csősz revolverével rálőtt. Szerencsére nem talált a golyó, de azért a csendőrök följelentették a kir. ügyésznek, hogy méltó büntetésben részesüljön a merénylő mezőőr.

— **Gyilkos napsugár.** A hetek óta folyton tartó rekkenő hőség községünk lakosai közül is kikövetelte áldozatait. Rövid pár nap alatt öten estek áldozatul a napsugárnak, kik közül kettő, a 18 éves Tiric Rozália és a 2 éves Bánfi János meg is haltak, míg a többi három élet-halál között lebeg. — A marokverő Tiric Rozál aratás közben, míg a kis Bánfi Jánost akkor érte utol a veszedelmes betegség, amikor szülői távollétében pajtásaival az utca porában vidáman játszadozott. — Óva intjük a gyermekeiket szerető és azok egészségére lelkiismeretesen ügyelő szülőket, vigyázzanak gyermekeikre, nehogy a szerencsétlen kis Bánfi János sorsára juszanak. Nem szabad a gyermeket sohasem felügyelet nélkül hagyni és akiket mindennapi kenyerük ebben gátol, küldjék gyermekeiket a szép és egészséges kisedővőbe, ahol a leglelkiismeretesebb felügyelet mellett még értékes és fogékony lelkükre föltétlen jó hatással bíró szellemi táplálékban is részesülhetnek.

— **Csongrád új diszpolgárai.** Csongrád képviselőtestületének keddi közgyűlésén Rá-

sonyi Papp Gedeon indítványára Kossuth Ferenczet, gróf Apponyi Albertet, Justh Gyulát és gróf Andrássy Gyulát a város diszpolgárává választották. A közgyűlés elhatározta, hogy az új diszpolgárok arcképét a tanács-terem részére megfesteti és egy-egy főutcát nevükről nevez el.

— **Megvert mezőőr.** Nagy lelkiismeretességgel és szigoursággal teljesítette kötelességét Marsóczi Péter szegvári mezőőr, ezzel oly ellenségeket szerzett magának Bihari Anna, Tóth Veron és Magyar István személyében, akik egy alkalmas pillanatban körülfojták és úgy eldönggették, hogy az orvosi látélet szerint 8 napig is elég lesz kiépülni sebeiből. A csendőrség a tetteseket elfogta és megérdemelt büntetésük kiszabása végett a szegedi kir. ügyésznek följelentette.

— **A tanfelügyelő a tüdővészésekért.** Csongrád vármegye kir. tanfelügyelője Skossa Dezső fölhívást intézett a megyebeli tanítói karhoz, amelynek figyelmébe ajánlja, hogy a József kir. herceg szanatórium-egyesületnek azt a szép elhatározását, hogy ingyenes ágy-alapítványt létesít a most és az ezután föllálandó szanatóriumban a beteg tanítók és családja tagjai számára, — a tanítósnak hálával és viszont való segítség élénk érzésével kell fogadni. A tanítóknak mindent el kell követniök, hogy a szegénysorsu tüdőbetegek jóvoltáért, visszaszerzendő egészségéért megalakuló országos liga minél nagyobb, minél hatalmasabb legyen. Ezt pedig a tanítók erőteljesen szolgálhatják, ha minél többen gyűjtik egybe a maguk működési helyén a fagokat.

— **Gyilkosság és öngyilkosság.** Véres szerelmi dráma színhelye volt pénteken este a szomszédos Kistelek község egyik utcája. Győrfi György 20 éves suszterlegény, aki Halács György mesternél kapott alkalmazást, néhány hét előtt egy mulatságon megismerkedett Magyar János kötelességmesternek 18 éves leányával, akibe halálosan beleszeretett. A leány azonban nem tudta viszonzni a derék fiatalember érzelmeit és tudatta is ezt Győrfivel, aki hamarosan megtudta, hogy a szépséges Hermina eszét a göndör bajszu Sibori László csavarta el. Mindennek dacára Győrfi sehogysem bírt lemondani a lányról, és folyton szerelmi ajánlatokkal üldözte. Pénteken este, úgy 9 óra tájon Hermina kinézett a kapun és minthogy nem látta kint Győrfit, leült a padra. Nemsokára ott termett Sibori László, aki rövid ideig beszélgetett szerelmesével. A fiatalok nem is sejtették, hogy egy ház falához huzódva gyilkos szemekkel nézi a féltékeny cipészegéd. Kevéssel 9 óra után eltávozott Sibori, de a leány még kint ült. Ekkor előlépett Győrfi. A leány be akart menni, de a fiu marasztalta, mert — amint ő mondta — fontos mondanivalója van.

— **Hagyjon már el, ne üldözzön —** kiáltotta Hermina.

Erre a cipészegéd elővette revolverét és háromszor a leányra lőtt. Egy golyó a bal karját, kettő pedig a mellét furta keresztül. Magyar Hermina néhány óra múlva meghalt. Ezután a megháborodott fiu futni kezdett és meg sem állt a határszélig. Ott kétszer magára lőtt. Az egyik nem talált, a másik pedig a mellébe furódott. A földön fekvő, vérben találták meg az éj folyamán. A szép fiatal leányt tegnap temették.

— **Tejfel miatt a halálba.** Szappanos Rozália, a kis 15 éves szolgáló D. Nagy Bálintnéál szolgált a tanyán, ahol a tejet s tejfelt állandóan megitta s felnyalta valami állat vagy ember, a gazdaszszony roppant bosszuságára. A gazdaszszony természetesen a kis cselédre gyanakodott s folyton pörölte a tejfel, meg a tej miatt. A Róza emiatt anynyira elkeseredett, hogy elszökött s az édes anyja lakásán marolugot ivott. Az édesanyja

karjai között akart meghalni. A sérülései életveszélyesek s valószínű, hogy sebeibe belehal. Milyen szomorú eset a tanyák világából ez is! Meglehet pedig, hogy a lány rovására más lopkodta a tejfelt, meg a tejet s ő szenvedett miatta.

— **Az idej szőlőtermés veszedelme.** Az ország minden részéből riasztó hírek érkeznek a peronoszpóra nagymérvű föllépéséről. Eddig csakis Aradhegyalját kimélte meg, különösen pusztít ez a betegség a dunamenti szőlőkben. A peronoszpóra felléptét a veszélyes időjárásnak lehet betudni.

CSARNOK.

Éjjel.

Irta: Justus Maurik.

Éjféltre jár az idő, az eső halkán zuhog s vékony sugarakban szünetlenül hull alá; az a jeges, finom eső, amely lassankint mindenbe bele eszi magát. Időnkint heves szélroham kerekedik, hasonlóan ama vihar aggasztó lehéhez, amely délnyugaton lesben áll, hogy mikor kerülhet elő hatalmasan és mindent megsemmisítve.

Egy keskeny utcában, ahol csak néhány szegényes kunyhó és apró bolt van, megnyitva van a korcsma; az ablakok erősen világítanak. A legalsó üvegtábla zöld függőnyel van eltakarva, a többi részen fehér csipkefüggöny látszik. Egyebekben pedig a következő felírás olvasható az ablakokon: „Bor, sör és pálinka.“

Időnkint rikácsoló ének, egy-egy durva szitok vagy éles kacagás zavarja meg a sötét utca csendjét. A kis boltok már mind be vannak zárva, csak még egyetlen piszkos lámpás ég álmosan az utca szögletén. Néha siető lépteket, vagy egy rendőr egyenletes lépéseit lehet hallani — egyéb semmit.

Az ajtó felett levő kis ablakon át világosság esik a korcsmából a szemben levő házra. Magas és keskeny ház ez, ócska és düledező, egy pár szegényesen megvilágított ablakkal a tető alatt. A kapu alatt levő ablakra fehér papiros van ragasztva „Kiadó lakás“ felírással. Az ablak előtt pedig a lépcsőn, egymásra halmozva hever egy lakásnak a szegényes berendezése.

Egy ócska rozoga asztalon szalmazsák hever — rongyos és kilóg a szalmája, mely sárgásan világít a korcsmából kihatoló fényben. Van ott még egy piszkos kartontakaró is, csomóba kötött ágynemű és batyuba szedett mindenféle ringy-rongy; s mindez lecsüng egy székre, amely alig bírja el a sénytartót, a mosdótálat, néhány fazekat meg lábást. Az asztal alatt van még egy szék, egy pár veder, mellette egy halomban néhány ócska ruhadarab, szőnyegek rongyai, mindenféle öszszetört butordarab s egy nagyon rossz állapotban levő bölcso — s ez is mind az egymás tetejére dobva.

A lépcsőn hever még egy szekrényke is. Az ajtaja félig nyitva van, nem lehet betenni a sok lom miatt, mely félig beléje van gyömöszölve s félig kilóg belőle. Ráesett egy kis kályha is, felfelé fordított tátongó csövével.

Es esik mindegyre; az ereszről vastag sugarakban zuhog le az eső az ágyneműre s rongyokra s lassankint átáztat, elront mindent; a kályhaajtóból csak úgy dül a kormos fekete víz a szekrényre, meg beléje is.

Az utca szögletén egy még fiatal nő áll; az arca ijesztően halvány és kétségbeesett. A falhoz szorulva védekezik az eső ellen a háztetőnek egy kiszögélése alatt. Egy szürke kendővel takargatja a gyermekét; borzongva felhuzza a vállát, majd időnkint felemeli a munkától meggörbült ujjával a kendő csücskét, hogy lássa, nem ázik e a gyermeke. Amikor látja, hogy a kicsi féreg alszik, szomorú beesett szeme rámered a szemközti korcsmára, amelyből egy szitkozódó, lármázó rekedt férfihang hallatszik ki. Reszket egész testében, de nem sir. Meredt rémülettel teli szemmel nézi a megvilágított korcsmaablakokat s egymásra szorított ajakkal az utcára dobott lomot — az egész vagonkáját.

Üti az éjfélt — a korcsmát bezárják, a vendégeknek menniök kell.

A korcsmából veszekedő hangok lármája hallik; nehéz, kérges öklök döngetik az asztalt és csörömpölve hull néhány pohár a földre. Egy mély hang tulkiabálja a többieket, egy pillanatra elcsendesülnek, de utána megszólalnak az előbbi hangok, csak hogy kevésbé hevesen és hangosan. Nevetnek, énekelnek, végre kocintanak — az ajtó megnyílik s öt korcsmavendég jön ki rajta; kabátjuk gallérját felcsapták és úgy sietnek; kalapjokat vagy sapkákat mélyen a szemükre húzzák s mindenik másfelé tér a nedves utcán végig.

Ujra kacagás hallatszik.

Ujra megszólal a figyelmeztető mély hang s a vendégek elhallgatnak egy pillanatra. Az ablakok mögött már halványabb a fény, mert oltják egyik lángot a másik után.

A sörtől rekedt hangon énekelve, imbolygó léptekkel, csetlés-botlás közben, végre kijön megint három ember a korcsmából, anélkül, hogy az aszszonyt észrevennék; mások meg nagy beszélgetésben haladnak el mellette.

A korcsma ablakai elsötétültek, a lámpákat már mind eloltották, de az ajtó még megnyílik egyszer s az erőteljes korcsmáros fehér ingujban egy vendégét tessékeli ki, aki már félig alva ellenkezik és szitkozódva védekezik.

De a korcsmáros jó erősen megfogja, még egy kicsit meg is löki, úgy, hogy beleesik a romhalmazba és ott tehetetlen részegségében fekvé marad, fejét az öszszetörött bölcsoére támasztva.

Időközben szél kerekedett és ferde csapkodó sugarakban hajtja az esőt az utcán végig. A férfi egy tócsában fekszik a lépcső alján; nem veszi észre; a részegsége érzéketlenné tette. Őszszekuporodva fekszik, a feje oldalt lóg s horkol; a pálinka kicsepeg a száján.

Az aszszony még ugyanazon a helyen áll s borzong a hidegtől; altatja gyermekét és amikor az megint elszunyad, reszkető ujjakkal a fejcskérére huzza a kendőt, félve és mélységes sóhajtással néz a sötét és alaktalan tömegre, amely itt horkol a közelében.

A korcsmáros már bezárta az ajtaját és nevetve mondja a kövér feleségének, aki a hátsó szobában jóízűen eszi vajaskenyérét:

— Most legalább vigyázhat a holmijára.

Az aszszony pedig óvatosan odalopózik az utczára dobott holmijához, lassan s alvó gyermekével a karján lehajol az alvó férfihoz . . . s amenynyire lehet kikutatja a zsebeit, — de nem lel semmit! . . . A gyermekét egy pillanatra vigyázva teteszi a szalmazsákra, hogy jobban kereshessen a nadrágja zsebében; rőfögve mint a disznó a férfi megfordul . . . most kikutathatja a jobb oldali zsebeit is . . . semmi!

Megint a karjára veszi gyermekét, a kebléhez szoritja a félig átnedvesedett kendő alatt s megy tovább — hallgatva nyomorultán a sötét, nedves, vigasztalan éjszakában.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

Horváth A. könyv- és műnyomdája, 1905.

President

  Havana

Diva, Turul, Ris Abadie, Cartouché, Janina, a világ legjobb cigaretta-hüvelyei Mindszenten egyedül Horváth Antal papirkereskedésében szerezhető be.

Könyvnyomdai

 munkák

föltétlen csinos és modern kivitelben a legjutányosabb árakon készülnek

Horváth Antal

könyv- és műnyomdájában

Mindszenten.

Tűzifa-eladás.

A vásárló közönség szíves tudomására adom, hogy üzletemet tűzifa-kereskedéssel kibővíttem és nálam első minőségű tűzifa waggonszámra és ölszámra, valamint vágott állapotban is, kívánatra házhoz szállítva, a legjutányosabb áron kapható. Megjegyzem, hogy aki waggonszámra szándékozik fát venni, nálam az udvarban a fa minősége megtekinthető és a legolcsóbb napi ár mellett megrendelhető.

Azon tisztelt vevőimet pedig, akik ezideig még a szegedi légszesz-kocszra nem tettek megrendelést, kérem, hogy arra mielőbb előjegyezni sziveskedjenek.

Szíves pártfogást kér

Schwarcz Ignác

4-6

építkezési és tüzelőanyag-kereskedő.

Harminc százalék megtakarítás

érhető el, ha rövidáru-, norinbergi-, divat- és cipőáru-szükségletünket

Kovács Sándornál Vásárhelyen szerezjük be.

Jelen kis hirdetésem olvasását tiszteletteljesen kérem, saját érdekében, figyelmesen teljesíteni és megfog győződni mt. Cimed arról, hogy csakis pontos, jó és szolid kiszolgálás mellett kapja alant felsorolt áruimat olcsón, a Zöldségpiacon levő **rövidáru-, norinbergi-, divat- és cipőáru-üzletemben.**

Nagy raktárt tartok: férfi-, női és gyermek-ingekből, gallérok, kézellők, nyakkendők, sétabotok, utazóbőröndök (kofferek), illatszerek, fésűk, legfinomabb szappanok, legjobb minőségű bőr- és selyemkezttyűk, elsőrendű és többféle kötő- és horgoló-pamutok, cérnák, kész kézimunkák és kézimunkákhoz való bármínemű selymekből.

Óriási választék: legfinomabb férfi-, női és gyermek-cipőkben, kítőnő fűzőkben (miderek), a legjobb férfi-, női és gyermek-harisnyákban, remek kötők és alszszoknyákban.

Menyasszonyi kelengyék remek választékban. Báli belépő-gallérok, selyem sálak, legyezők, boák, ruha-kellékek, a legszebb ruha-diszek, selymek, finom csipkék, mindennemű szalag-, gyöngy- és zsinórdiszek, selyem csipkeszövetek és selyem-hímzések, valamint minden a kereskedésem körébe vágó, de itt fel nem sorolt árukból nagy választékot tartok.

Midőn mélyen tisztelt cimed szíves pártfogását kérem bátor vagyok, maradok kiváló tisztelettel

Kovács Sándor, Kódmező-Vásárhely, Zöldségpiac

Nagy választék nap- és esőernyőkben! 1500 darab raktáron!

Nagy választék cipőkben! — 3000 pár állandóan raktáron!

Omnibusz

teljesen jó karban, 6—8 személyre, megvételre kerestetik.

Szíves megkeresések Gémes

Kálmán községi előfogatoshoz

intézendők Cs.-Mindszentre.

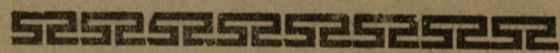
Tűzifa-eladás.

Mindenki saját érdekében cselekszik, ha tűzifa-szükségletét nálam szerzi be. Nemcsak azért, mert lelkiismeretesen és pontosan lesz kiszolgálva, de óriási raktáram és nagybani vételeim folytán áruimat mindenkor a legolcsóbb árakon adhatom. A napokban ismét nagymennyiségű tűzifa-szállítmányom érkezett, amely kizárólag elsőrendű bükk- és gyertyánfából áll. Kapható ebből úgy máglya szerint, valamint kiölezve, kisebb mennyiségben is.

Szíves megrendeléseket kérve vagyok teljes tisztelettel

Pap Pál Pál,

fakereskedő.

Udvarosnak

egy ügyes, erőteljes fiu azonnal fölvetetik. Cim a kiadóhivatalban.

